KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af Dansk Kvindesamfund

Nr. 18. | Kontor: Nørregade 33, St. | 5. September 1903. | Udgaar hveranden Lørdag. | 19. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet (+ 13 Øre i Postpenge i København. + 15 Øre i — i Provinserne.) Enkelte Numre 10 Øre.

MARY STEEN,
kongelig Hoffotograf,
Amagertorv 4, 3.

Kender De
GERA
paa Østergade?

Ikke? Naa saa gaa derop og køb Deres Kjoletøj, og jeg garanterer Dem at blive tilfreds.

Kun **Østergade 41,** 1. Sal.
Hansen & Nygreen.

Marie Steffensens Skole
for Snitmønstertegning,
Tilskæring og Kjolesyning,
Kursus begynder 12. Oktober. Indmeldelser modtages helst Kl. 12—2.
Zinnsgade 2, 2. Sal.

Skolehaandgerning
efter Stockholmer-Metoden.
Kursus for metodisk Uddannelse af Lærerinder. Program udleveres i Hagerups Boghandel, Gothersgade 30, eller i mit Hjem. Udstilling af Materiale i Skolemuseet, Stormgade 17, fra 1ste Juli.
Fru Emmy Klöcker,
Villa Carmen, Noras Sidevej, Charlottenlund
Træffes i Reglen 5—6. Telefon Ordrup 238

Kvindernes Køkken.
er nu **Vimmelskaftet 38,** 1. Sal; Varme Retter fra Kl. 11. Middag Kl. 1½—6½. Store nye istandsatte Lokaler.

Den midlertidige Redaktør, Fru J. Monrad, træffes i sit Hjem, Hostrups 2, 3die Sal, V, sikrest 12—1 og 6—7.

Artikler, Bøger og Blade bedes sendte til samme Adresse. Mundtlig Besked modtages paa *Dansk Kvindesamfunds Kontor,* aabent 8—7, og hertil bedes man henvende sig om alt Ekspeditionen vedrørende.

Annoncer bedes sendt til Bladets Annonce-Ekspedition, Rosengaarden 10, 3. Sal.

Kvinden og Samfundet.

Bestilles i Provinserne paa nærmeste Posthus og hos Landpostbudene, i København paa næsmeste Posthus og paa Bladets Kontor.

Abonnement 50 Øre + Postpenge, i København 13, i Provinserne 15 Øre Kvartalet.

KIRSTINE FREDERIKSEN.

1845—1903.

Den 1ste September kom der fra Amerika et Telegram med det sørgelige Budskab: „Kirstine Frederiksen døde roligt". Ingen tænkte, da hun for et Par Maaneder siden drog bort, at den Rejse, hvortil hun glædede sig, og hvor hun haabede at hente friske Kræfter for sig selv og nye Tanker til sin Gerning, at den skulde gaa videre til det ukendte Land, hvorfra ingen af os vender tilbage. I alle Dansk Kvindesamfunds Kredse vil denne Meddelelse, som i al sin lakoniske Korthed gør saa dybt et Indtryk, blive modtagen med Sorg og Deltagelse. Hun har sit Liv igennem været saa stærkt knyttet til Dansk Kvindesamfund og dets Gerning, at det skulde være vanskeligt at pege paa noget indenfor Samfundets Omraade, som hun ikke direkte eller indirekte har arbejdet med paa, og i hvert Fald altid fulgt med vaagen Interesse.

Andre, som har staaet hende nær, og som i en Aarrække har fulgt hende paa Livsvejen, vil kunne skildre hendes Liv og hendes store, uegennyttige Arbejde for Kvindernes Sag og Ret. Vi vil her kun mindes, ikke saa meget hendes Evner og Kundskaber, skønt de var langt over det almindelige, men den Brug, hun gjorde af dem. Kun faa har som hun kunnet sætte Sagen over Personen; for hende var Sagen alt; alle smaa personlige Hensyn veg. Hun saa stort — ud over Vanskelighederne — og satte saa al sin beundringsværdige Energi og Arbejdskraft ind paa at føre igennem, hvad hun ansaa for Sandhed og Ret. Og det var ikke blot sine egne Evner, hun satte i Bevægelse og stadig udviklede — „jeg er da ikke for gammel til at lære noget nyt" — var et af hendes sidste Ord, før hun rejste bort — hun havde ogsaa en sjælden Gave til at virke befrugtende paa andre, til at kalde Evnerne frem og vække den slumrende Energi; hun fik Mennesker til at have Tillid til Livets Magt og til dem selv.

Men man vilde kun forstaaet hende daarligt, om man ikke ved Siden af hendes Begavelse og store Evner, det man næsten kunde kalde den mandlige Side af hendes Karakter, havde faaet Øje for den varme kvindelige Følelse, der gik som en rød Traad gennem hendes Liv; en stærk Medfølelse med al Nød og Lidelse og et kærligt, trofast Hjerte. Et Hjerte, som ikke nøjedes med kun at føle Deltagelse, men som var rede til med personlig Opofrelse at hjælpe, hvor det gjordes nødigt.

Det er et rigt Liv, der er afsluttet her paa Jorden; hendes Død vil efterlade en Tomhed, som længe vil føles. For dette Blad, som man vel kunde kalde hendes Hjertebarn, vil Tabet være uerstatteligt. Vi kan kun sige en fattig Tak for alt, hvad hun har givet, og samles om et:

Ære være hendes Minde!

Til Valg!

For første Gang i Danmarkshistorien kaldes Kvinderne til Valg i Flok og Følge, Side om Side med Mændene uden nogensomhelst Indskrænkning eller Forskel. Det gælder alle Kvinder, gifte saavelsom ugifte, Tjenestepigen saavelsom Fruen, blot de hører til Folkekirken, inden 1. Januar 1903 har fyldt 25 Aar, har boet i Sognet siden 31. August 1902 og ikke er straffede for nogen i den offentlige Mening vanærende Handling eller vitterlig har ført et Levned, der i det almindelige Omdømme vækker Forargelse (bevislig Drikfældighed, Erhverv ved Utugt eller lign.). Og ikke nok med det! Det er ikke blot saadan, at Kvinderne kan være med at stemme paa andre. Nej, de kan selv blive valgte, de behøver ikke engang Mændenes Stemmer for at blive det. Der er ikke Tvivl om, at Kvinderne, som udgør over Halvdelen af Landets Befolkning, vil kunne blive Flertallet blandt Vælgerne i alle Sognene, og altsaa ogsaa vælge Flertallet af dem, der skal vælges; men det er forresten slet ikke nødvendigt at være Flertallet for at kunne faa i alt Fald nogle af sine med. Et Mindretal paa 1 mere end $^1/_5$ af Vælgerne vil kunne sætte 1 ind, hvor der skal vælges 4 — og det er det mindste.

Hvad er nu det for Valg, hvortil Kvinderne pludselig faar en saadan Adgang? Det er Valgene til Menighedsraadene. Af dem skal der som Regel være 1 i hvert Sogn, bestaaende af Præsten som født Formand og saa mindst 4 valgte Medlemmer (i større Sogne flere). Hvad Myndighed har de? De er Menighedens Repræsentanter i alle de Spørgsmaal, hvor den hidtil har haft Ret til at blive spurgt (f. Eks. m. H. t. Valg af Salmebog, Omlægning af Sogne, Afløsning af Offer, Opvarmning af Kirken o. s. v.). De faar fremdeles Bestyrelsen af de Penge, der indkommer i Kirkebøsserne, og hvad mere er: de vil blive taget paa Raad af Kirkeministeren, naar der skal ansættes en ny Præst i Sognet. Endelig skal de vælge Medlemmer til det kirkelige Udvalg, som i Foraaret 1904 skal træde sammen for at overveje og give Forslag til en hel ny Ordning af vor Folkekirkes Forfatning, derunder ogsaa om vi skal beholde de Menighedsraad, vi nu vælger. De lever nemlig kun i 6 Aar. Efter den Tid falder de bort af sig selv, medmindre der kommer en ny Lov, som forlænger deres Liv. Ogsaa i dette Udvalg, som skal bestaa af 37 Medlemmer, hvoriblandt de 18 vælges af